

Програма гуртка декоративно-ужиткового мистецтва

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Декоративно-ужиткове мистецтво – це найдавніший вид художньої творчості. Він пов'язаний з трудовою діяльністю людей, з народними традиціями, обрядами, фольклором, спрямований на естетично-художнє формування побуту. Декоративно-ужитковому мистецтву притаманна різноманітність форм, технологічних засобів та сфер застосування.

Ручне в'язання та макраме – стародавні види декоративно-ужиткового мистецтва. Ці види рукоділля були дуже поширені в Україні. Про це свідчать старовинні тканини та вишивані рушники, скатертини, оздоблені макраме та в'язаними мереживами, які збереглися до нашого часу.

Віками відточене мистецтво актуальне до тепер. Макраме стало самостійною технікою при створенні декоративних виробів та користується популярністю, а в'язання відомі кутюр'є перетворили у захопливий вид рукоділля. Володіння цими техніками дає можливість не тільки доторкнутися до справжнього мистецтва, але й підкреслити власну індивідуальність. Підбір ниток, вибір фасону та візерунку, створення самого виробу сприяє не тільки вдосконаленню обумовлених трудових навичок, але й розвитку творчих здібностей у дітей, їх художнього смаку, привчає до охайності та працелюбності, ретельності в роботі, прищеплює любов до корисної праці. Ці види декоративно-ужиткового мистецтва характеризуються витонченістю, красою та можливістю виготовити різноманітні вироби: одяг, серветки, іграшки, прикраси тощо.

Робота з плетіння розвиває сенсомоторику. Заняття дають можливість здійснювати естетичне виховання дітей. Почуття краси сприяє зародженню доброти в людині. Діти стикаються з поняттям гармонії, естетичного смаку, фантазії, образного мислення. Великий вплив мають заняття й на розумовий розвиток дитини. Спочатку діти працюють за зразком, потім створюють власні візерунки. Стимулюється стійкість уваги, мислення, задовольняється цікавість дітей. Під час спілкуванні на заняттях формується характер дитини, зокрема,

такі якості, як ініціативність, впевненість у собі, щирість, чесність, наполегливість тощо. Заняття допомагають дітям реалізувати їх можливості, набути специфічних знань, навичок в техніці плетіння макраме та в'язання.

Програма побудована за принципами: доступності, послідовності знань, умінь та навичок, наочності тощо.

Програма має інтегративну спрямованість. Робота будується за принципами здійснення міжпредметних зв'язків. Під час занять діти значно доповнюють базові знання з математики, біології, зображувального мистецтва, історії, екології, народної творчості, етики, хімії, креслення. Цим створюються умови для художньо-естетичного виховання, соціальної адаптації особистості, розвитку творчого потенціалу дитини.

Навчальна програма актуальна, тому що виконує соціальне замовлення на формування самодостатньої особистості, що має широкий кругозір, запас необхідних ціннісних орієнтирів, без яких неможливо існування людини в навколишньому середовищі.

Основою програми є навчання, спрямоване на розвиток інтересу та творчих можливостей гуртківців. Всі об'єкти праці підбираються з таким розрахунком, щоб мали максимально пізнавальну цінність та естетичний зовнішній вигляд.

Заняття з теорії та практики проводяться разом: діти в процесі роботи отримують та засвоюють теоретичні знання. Значна увага приділяється пошуку творчих рішень та орієнтації дітей до занять народними ремеслами.

Програмою передбачено відвідування виставок декоративно-ужиткового мистецтва, знайомство з творами майстрів, зразками дизайнерських розробок. Велике значення має обговорення художніх виставок, екскурсій та робіт гуртківців.

Навчальна група може об'єднувати дітей різного віку, які не мають початкової підготовки. Програма передбачає навчання дітей молодшого та середнього шкільного віку протягом шести років, тобто послідовний перехід від простого до складного, постійний процес набуття вмінь і навичок, удосконалення теоретичних та практичних знань.

Програма гуртка може використовуватися під час проведення занять у групах індивідуального навчання, які організуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, що затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 р. № 651 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 1123 від 10.12.2008 р.).

Кількість дітей у групах початкового рівню 12-15 осіб, на третьому році навчання для успішного засвоєння програми необхідно зменшити кількість до 10-12 осіб.

Тривалість навчання у групах початкового рівню становить 2 роки (по 216 години кожний) та основного рівню – 4 роки (по 216 години кожний). Заняття проводяться тричі на тиждень по 2 год.

НОВИЗНА ПРОГРАМИ

Новизна програми роботи гуртка в тому, що діти знайомляться та оволодівають різноманітними стародавніми та сучасними нетрадиційними техніками роботи з нитками, використовуючи різні інструменти. Гуртківці ознайомлюються з технологією в'язання гачком, спицями, за допомогою вилки та тенерифу, засвоюють техніки «ганутель», макраме тощо Також діти вивчають прийоми ажурного, філейного, гіпюрного, тамбурного, туніського в'язання, вив'язування брюггерського мережива та застосування їх у сучасних умовах.

Програма оригінальна тим, що засвоєння технології в'язання та плетення макраме відбувається в процесі виготовлення виробів, а формування гуманного відношення дітей до навколишнього світу здійснюється через практичне застосування нестандартних, природних та покидькових матеріалів.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Мистецтво має унікальні можливості впливу на людину, тому художньо-естетичне виховання потрібно розглядати як засіб особистісного розвитку дітей на основі виявлення індивідуальних здібностей, різнобічних естетичних потреб та інтересів. **Метою програми** є створення умов для стимулювання усвідомленого навчання дітей та розвитку їх творчої індивідуальності.

Мета конкретизується в основних **завданнях**, що інтегрують навчальні, виховні й розвиваючі аспекти:

Навчальні:

- ознайомити з історією та розвитком художнього в'язання та макраме;
- ознайомити та залучити дітей до різних видів рукоділля;
- навчити виконувати правила техніки безпеки під час занять;
- сприяти засвоєнню технічних та спеціальних знань при виготовленні виробів в техніках в'язання та макраме;
- ознайомити з основами кольорознавства, матеріалознавства та композиції;
- навчити вільно користуватися схемами з журналів та альбомів з в'язання та макраме, складати їх самостійно;
- навчити знімати мірки, виконувати креслення викройок, проводити кінцеву обробку, остаточне оформлення в'язаного виробу;
- формувати практичні трудові знання, уміння і навички.

Розвиваючі:

- розвивати в дітей творче мислення, увагу, окомір, моторні навички;
- розвивати естетичний та художній смак, творчі здібності, фантазію;
- розвивати у дітей почуття та відчуття краси та неповторності різноманітних рукодільних виробів;
- розвивати творчий підхід щодо оформлення предметного оточення;
- прищеплювати дітям правила культури праці, економного та бережливого відношення до інструментів, матеріалів та обладнання.

Виховні:

- виховувати естетичне ставлення до оточуючого середовища, розуміння вихованцями зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини;
- виховувати любов і повагу до праці та людей праці, працелюбність, вміння доводити розпочату справу до кінця;
- виховувати витривалість, наполегливість, посидючість в роботі;
- виховувати гуманістичний стиль взаємовідносин з одногрупниками.

Якщо програма Вас зацікавила, можете звернутися до автора, написавши на e-mail Палацу palaz77@ukr.net чи за тел. (04579) 2-37-49